

Pensionärs- och tillgänglighetsrådet

Pensionärs- och tillgänglighetsrådet

Plats och tid Forsaleden, förvaltningshuset i Bräcke 2025-05-08 klockan 09:00-11:58.

Ledamöter Bo-Göran Danielsson (C), kommunstyrelsen, ordförande
Lena Åkerlind (C), förtroendevald, kommunstyrelsen
Marina Mellgren (M), förtroendevald, kommunfullmäktige
Jonne Andersson, SPF Seniorerna Östjämtland
Birgitta Franzon, SPF Seniorerna Gimådalen
Elisabeth Andersson, PRO Bräcke
Loulou Westlund, PRO Kälarnebygden
Sven Gunnar Andersson, PRO Revsund
Carita Modén, PRO Bodsjö

Övriga deltagare Catharina (Ina) van Westendorp, kognitiva stödteamet
Johanna Ågebrant, kognitiva stödteamet
Karina Mattiasson, byggnadsinspektör
Marit Råbock, nämndsekreterare

Bo-Göran Danielsson, ordförande
2025-05-26

Justerande			Utdragsbestyrkande
------------	--	--	--------------------

Innehåll

1. Mötet öppnas, upprop	4
2. Fastställande av dagordningen	4
3. Föregående minnesanteckningar	4
4. Information från kognitiva teamet	4
5. Rapport från boenderåd samt brukarråd	5
6. Information från bygg- och miljöförvaltningen	7
7. Information från organisationerna	9
8. Övriga frågor	10

1. Mötet öppnas, upprop

Ordförande Bo-Göran Danielsson förklarar mötet öppnat och genomför upprop av de medverkande. Tjänstgöringen framgår av närvarolistan på sidan 2.

2. Fastställande av dagordningen

Pensionärs- och tillgänglighetsrådet fastställer dagordningen enligt utskickad kallelse. Övriga frågor anmäls.

3. Föregående minnesanteckningar

Ordföranden går igenom minnesanteckningarna från den 20 februari 2025. Minnesanteckningarna läggs därefter till handlingarna.

4. Information från kognitiva teamet

Ina van Westendorp & Johanna Ågebrant, kognitiva stödteamet (kallas även demensteamet) berättar om sitt arbete.

Kognitiva teamet arbetar kommunövergripande och stöttar både särskilda boenden och hemtjänst med kunskap om kognitiv svikt. De håller utbildningar för personalen, även sommarvikarier, och de finns som kunskapsstöd och handleder personal på verksamheterna. De gör även hembesök och arbetar ibland också uppsökande.

Kognitiva teamet arbetar i samverkan med ett antal andra professioner, till exempel biståndshandläggare, anhörigstödjare, arbetsterapeut, fysioterapeut, sjuksköterskor och hälsocentralen. Detta för att ge personen med kognitiv svikt så bra vård som möjligt utifrån dennes behov. De stöttar även närstående med kunskap och information. Till exempel kan de informera om var den anhöriga ska vända sig om man har behov av olika insatser eller annan form av stöd, som en länk mellan olika professioner.

De berättade om vad de gjort under 2024, där de under våren haft utbildning för sommarvikarier på samtliga tre orter samt utbildning för ordinarie personal inom särskilt boende, hemtjänst och LSS vid 16 tillfällen under hösten. De har också deltagit på vård- och socialutskottet och informerat om sin verksamhet och om demenssjukdomar och dess symptom.

De berättar att inom särskilt boende i kommunen har uppemot 85% av de boende någon form av kognitiv svikt, det ger att det, på ett ungefär, är fyra personer som inte har det, per boende. Inom hemtjänsten finns 50–60 personer med kognitiv svikt i kommunen.

BPSSD- Registret

BPSSD- registret (står för Beteendemässiga och Psykiska Symptom vid Demenssjukdom) ska användas som stöd till personalen, i hur de ska agera mot personer med kognitiv svikt/demenssjukdom. Tanken är att flera professioner ska,

utifrån sin kompetens, gemensamt göra en samlad bild av personen med demenssjukdom utifrån dennes behov och förutsättningar. Där bör finnas information om den specifika sjukdomen, hur den ter sig och hur det ska bemötas på bästa sätt.

Registret används men inte i den omfattning den borde i kommunen, enligt teamet. Det beror främst på att det idag inte finns några utbildade som kan arbeta i systemet, kognitiva teamet och vissa administratörer är behjälpliga när de kan. Man planerar samarbeta med andra kommuner som använder sig av registret mer frekvent, för att börja använda det mer även i Bräcke.

Registret är till för att bidra till ökad livskvalitet för personerna med kognitiv svikt, en mer personcentrerad omvårdnad och för att ge ett gemensamt språk för personalen där de bättre kan förstå och agera utifrån behoven för individen. Det ger också stöd i att genomföra de nationella riktlinjerna, arbetet kan lättare följas upp och ge bättre kvalitet i vården för personen med kognitiv svikt och det bidrar till verksamhetsutveckling inom verksamheterna.

Antal BPSD- registreringar under 2024

Totalt har det registrerats ett drygt trettiotal tillfällen under föregående år.

Teamet uppfattar att verksamheterna har viss problematik med kunskapsbrist, både gällande BPSD- registret och inom kognitiv svikt generellt. Det är förmodligen en stor del till att så relativt få personer registreras.

Dagverksamhet

De vill till sist förespråka möjligheten till dagverksamhet. Det är en viktig, förebyggande insats, som rekommenderas av Socialstyrelsen.

Bland annat ger det ökad livskvalitet och social samvaro för de som medverkar. Det motverkar ensamhet och psykisk ohälsa. Det ger också avlastning för anhöriga, vilka får en bättre återhämtning, det bidrar också till att bevara personens förmågor då regelbundna aktiviteter och struktur i vardagen stärker individens kognitiva och fysiska förmågor längre. Det i sin tur kan fördröja behovet av särskilt boende och ger i slutänden en samhällsekonomisk vinst.

Dagverksamhet finns inte i Bräcke kommun i dagsläget.

5. Rapport från boenderåd samt brukarråd

Gimsätra, LSS

Margareta Eurenus hälsar via Birgitta Franzon, SPF Gimådalen, att man inte haft något möte på Gimsätra. Birgitta berättar också att LSS har planerat sitt nästa möte den 2 oktober 2025. De hade ett möte den 23 januari i år.

Gellinergården

Carita Modén informerar om att nya Gellinergården hade möte den 18 november 2024. De avhandlade bland annat en del verksamhetsfrågor, till exempel att de håller på att rekrytera där de tar höjd för så kallade "gröna pass". De hade också några boende med svåra problem, vilket är väldigt kostnadsdrivande. Man uttrycker önskemål om att politiker ska komma dit och besöka boendet.

Den 7 maj 2025 var det nytt boenderåd på Gellinergården.

Här informeras att verksamheten är väldigt vårdtung. En större andel boende lider av kognitiv svikt, ångest och depression. Några är också utåtagerande och det finns en viss instängningsproblematik. Det är också många yngre som flyttar in på boendet.

Personalmässigt arbetar de hårt med att säkerställa dygnsvila, men veckovilan är svår att upprätthålls. Det är generellt en tuff arbetsmiljö för personalen. Just nu anser de att introduktionen för ny personal inte är så bra som de önskat, det finns inte tid. De håller på att utforma arbetsbeskrivningar för vad som ingår i de olika yrkenas tjänst vilket förhoppningsvis kommer underlätta en del.

Det har hållits delegeringsutbildningar, det genomförs kontinuerligt. De har även utbildningar kring insulin.

Inför sommaren kommer ungdomar och jobbar på boendet. De kommer kunna stötta med lite enklare arbetsuppgifter som personalen inte hinner med annars, till exempel att följa med på kortare promenader.

De har haft en del problem med larmsystemet, där signaler går inte fram. De uttrycker också att det är problem med betalning för färdtjänst. Det skickas inte längre ut faktura till boendet, utan det går via kommunen. Det önskas att det kunde ordnas genom till exempel ett kreditkort, så de kan betala direkt.

Vad gäller matsituationen är det svårt att göra alla nöjda, men generellt är maten bättre nu. Det är inte samma klagomål som varit tidigare och chefen uppfattar också att kvaliteten generellt är bättre.

Tallgläntan

Den 13 mars 2025 var det boråd på Tallgläntan, Kälarne. Medverkade gjorde Barbro Norberg och Hans Cederberg, som är förtroendevalda, samt Ann-Katrin Stagervall-Bengtsson, Rolf Säll samt tillförordnad enhetschef Peter Kardin.

De höll då på att byta städsystem och önskar att vaktmästeriet måste förbättras.

Enhetschef för boendet är sjukskriven, men på väg tillbaka. Arbetsterapeuten är sjukskriven och fysioterapeuten är nyanställd. Det är generellt svårt att rekrytera personal, framför allt vikarier. De arbetar med ett utvecklingsarbete inom språk. Bland annat har de några som arbetar främst för att lära sig språket. De tar över lite

enklare arbetsinsatser som städ, disk och liknande. Det underlättar också för övrig personal. De verkar mer nöjda med maten även på Tallgläntan.

6. Information från bygg- och miljöförvaltningen

Karina Mattiason är byggnadsingenjör och arbetar på bygg- och miljöförvaltningen. Förvaltningen har en egen nämnd, bygg- och miljönämnden, och både förvaltning och nämnd är ett samarbete med Ånge kommun.

Förvaltningen arbetar med både byggrelaterade, - miljö- och hälsofrågor. De hanterar dessutom alkoholhandläggning, tobaksförsäljningstillstånd, bostadsanpassning, livsmedelshantering och serveringstillstånd. De sitter i lokaler vid Furuhamnen.

De tillsynar både offentliga och privata aktörer, till exempel livsmedelshantering i kommunens boenden likväl som privata restauranger.

Då Karina tillhör byggdelen av förvaltningen kommer hennes redovisning främst handla om det.

Karina och hennes kollegor har en hel del bygglovsärenden att handlägga. Under pandemin var det en stor topp av bygglovsärenden, men det har lugnat sig lite nu. Det är dock en strid ström av inkommande ärenden, både gällande permanenta hus och fritidshus liksom om- och tillbyggnader.

Mattiason berättar om regler kring fastigheter med många bilar. De får ibland in anmälningar kring det. Lagen säger att det måste finnas minst sex (6) bilar för att det ska kallas ovårdat, i övrigt kan kommunen inte göra så mycket. Däremot har de ibland samtillsyn med miljöverksamheten för att kontrollera andra risker med fordon, t.ex. oljeläckage.

Strandskyddsdispenser hanteras också av förvaltningen. Lagen om strandskydd är från 1950 och tillkom i första hand för att allmänheten skulle ha tillgång till friluftsliv vid stränder och sjöar. Numera är den också till skydd för djur- och växtliv. Det är en så kallad skyddslagstiftning. Generellt sätt gäller att inga byggnader får upprättas närmare än 100 meter från sjö, det gäller i hela Jämtland. På vissa platser i landet är det längre avstånd, till exempel runt delar av Mälaren. Där kan reglerna vara upp till 300 meter.

Inte heller jordbruksmark får beviljas byggnadslov. Även här finns vissa förutsättningar att förhålla sig till, till exempel om det gäller utkant av marken och om marken legat i träda utan att nyttjas som jordbruksmark under viss tid.

Karina påpekar att det är många lagar och regler att förhålla sig till, så varje ärende hanteras var för sig. Det är sällan ett generellt "ja" eller "nej" utan samtliga ärenden utgår från sina specifika utgångspunkter. Innan beslut kontrolleras även till exempel tidigare domar och riktlinjer. Alla beslut kan överklagas. Länsstyrelsen är första instans, därefter mark- och miljödomstolen, sedan dess överdomstol. Länsstyrelsen

kan också, vid särskilda skäl, bestämma att inom ett visst geografiskt område, så kallat tillsynsområde, ska beslut om lov och förhandsbesked prövas av dem direkt.

Tillsyn inom bygg

Enligt Plan och bygglagen (PBL 2010:900) ska tillsyn göras inom områden som berör den lagen (till exempel vid byggnation, rivning och andra markåtgärder). Kommunens personal åker inte aktivt ut själva idag för att göra kontroller. Det är inte prioriterat enligt Karina, då det inte finns tillräckligt med resurser för det. De behöver prioritera byggnadslovsärenden i första hand. Däremot sker tillsyn om anmälningar kommer in till dem.

Några tillsynsärenden är på gång, bland annat en i slutet av maj. Det är dock svårt för kommunen att göra så mycket. Lagen är ganska tydlig, det finns inte så mycket kommunen får göra om det inte finns tydliga säkerhetsbrister kring fastigheten/byggnaden och det finns risk för människor som rör sig i och runt byggnaden. De kan med andra ord inte göra något om man tycker att fastigheten är ful och ovårdad, så länge det inte innebär en säkerhetsrisk.

Nästa problem är att hitta fastighetsägaren. De kan bytas ut ofta och har inte alltid tydliga kontaktuppgifter. När väl fastighetsägaren har hittats måste det skickas ut en första kommunikering, där fastighetsägaren får veta att fastigheten är i dåligt skick. De ska också veta när tillsyn är planerad, de ska helst delta men de ska åtminstone veta att det kommer ske. Idag har förvaltningen några ärenden på gång, där de skickat ut en första kommunikering till fastighetsägarna.

Om kontrollanten efter tillsyn uppfattar att fastigheten måste åtgärdas eller till och med rivas måste detta noggrant beskrivas och skickas till fastighetsägaren, som i sin tur har rätt att bemöta föreläggandet.

Det har hänt att kommunen begärt handräckning av polisen för att överlämna förelägganden, då fastighetsägare vägrat att hämta ut papperna på posten.

Några rivningsförelägganden har skickats ut från kommunen. I och med föreläggandet ger också viss tid att utföra åtgärden/-erna. Om inget sker under den tidsperioden kan kommunen i sin tur skicka en begäran till kronofogdemyndigheten. De kan sedan i sin tur upphandla en entreprenör som utför rivningen. I första hand ska fastighetsägaren betala rivningen, men om kronofogden inte får tag på denne behöver kommunen betala för arbetet. Kommunen kan sedan, i sin tur, kräva fastighetsägaren på beloppet. Det kan ske via kronofogden om ägaren inte betalar direkt.

Idag har kommunen ett ärende där rivning är på gång, just nu ligger ärendet hos kronofogden som ska upphandla entreprenör. Det finns även en annan fastighet som fått rivningsföreläggande, dock har fastigheten bytt ägare så de har fått uppskov med rivningen. Om fastigheten inte är riven vid tiden för uppskovet kommer kommunen gå vidare till kronofogden.

Det är otroligt tidskrävande insatser. Det finns en fastighet i närheten av Kälarne, där ärendet påbörjades omkring år 2013. Dåvarande ägare fick ett föreläggande med vite, men överklagade ärendet och fick rätt. Därefter såldes fastigheten. 2023 inkom en ny anmälan om samma fastighet. Det är nu 2025, och i nuläget ligger ärendet hos Kronofogdemyndigheten för upphandlande av entreprenör för rivning.

7. Information från organisationerna

Organisationernas företrädare i rådet berättar om vad som är aktuellt sin verksamhet.

PRO Kälarnebygden

Föreningen har kallat samhällsbyggnadsavdelningens chef Kalle Selander till ett möte för att diskutera möjligheten till ett trygghetsboende i Kälarne.

De har också haft en tre-rätters middag och planerar en resa med M/S Ådalen. De ska ha tipspromenad tillsammans med boende på Tallgläntan där de också ska bjuda på kolbullar. Vattenjuman är slut för säsongen, men då börjar boulesäsongen i stället.

PRO Bräcke

Full aktivitet i föreningen, de har återkommande möten och många andra aktiviteter. De har sommaruppehåll inom några aktiviteter, men en hel del annat på gång. Den 23 maj kl. 14 är det rollator-och cykelrally i lekparken i Bräcke. Herr-grupperna fortsätter. De blir fler och fler i gruppen och är mycket uppskattade.

PRO Revsund

I senaste minnesanteckningarna stod det felaktigt att PRO Revsund ska lägga ner. Det är fel, det är PRO Bodsjö som ska slås samman med PRO Revsund. Sammanslagningen har tagit hela våren, det har varit mycket arbete med det. 1 juli ska det vara klart, är det sagt.

Förhoppningsvis har föreningen äntligen fått ordning på lokaler i Gällö. Det har varit ett problem att hitta lämpliga lokaler att vara i, men nu verkar det ha dykt upp möjligheter. Det är där tvåtillverkningen tidigare varit.

Det är en resa på gång till Härnösand, där de bland annat ska åka på bilmuseet.

De planerar att starta upp en bridgeklubb, men intresset har inte varit så stort än.

I övrigt flyter verksamheten på.

De är närmare 200 medlemmar nu efter sammanslagningen.

PRO Bodsjö

En föreläsning är på gång, "bondeplågaren", den 21 maj kl. 13, i Bräcke. Det är Torbjörn Olsson som skrivit boken, den handlar om hans släkt på 1600-talet.

Föreningen planerar att ha en avslutningsfest i och med sammanslagningen med PRO Revsund. Kommande är också surströmming på Hunge Folkets Hus, tillsammans med PRO Revsund.

SPF Seniorerna Gimådalen

Den 21 maj har föreningen träffpunkt på Gellinergården. Den 2 juni har de träff i Stavre, vid ångbåtsbryggan, där de ska bjuda på kolbullar och kaffe. De planerar också en resa. Den 28 juli ska de resa till Skärvången, Myrbodarna, Valsjöbyn och Laxviken i Krokoms kommun. Framöver har de planerat för att äta surströmming i augusti och en hel del planer även inför hösten.

SPF Seniorerna Östjämtland

Här lämnas information om att de nyligen varit på studiebesök på vattenbrukscentrum i Kälarne, som just nu bygger ut. Det är väl värt ett besök. De planerar också att åka till Döda Fallet och se spår efter vildhussen. Det ska ätas surströmming i bystugan så småningom. De ska också ha ett möte, med middag, där Peter Frändén, författare, ska berätta om sina böcker. De har också en del planer inför hösten och vintern.

Föreningen ska dessutom ha fest den 8 augusti, på Höglunda gård. Då är det jubileum, föreningen fyller 35 år! Det kommer vara middag och musik under kvällen.

Strokeföreningen Östjämtland

Föreningen deltog inte på sammanträdet.

Hjärt- och Lungsjukas förening Östra Jämtland

Föreningen deltog inte på sammanträdet

8. Övriga frågor

Det kommer önskemål om att rådet ska ta upp mer tillgänglighetsfrågor.

Det funderas också på hur pensionärer kommer att påverkas av kommunens strama budget, i och med den tuffa ekonomiska situationen som råder just nu.

Ordförande svarar att det kommer att påverka alla medborgare i kommunen. Prognosen visar att underskottet ökar, och då gick vi in året med en uppskattning på minus 26 miljoner. Kostnaderna måste ner. I dagsläget finns inga svar på hur det kommer att påverka medborgarna. Verksamheterna under kommunstyrelsen (till exempel vård- och socialavdelningen, samhällsbyggnadsavdelningen och skola- och barnomsorgsavdelningen) ska inkomma med förslag på hur kostnaderna kan minskas. Förslagen ska lämnas till kommunstyrelsen under hösten.

Det frågas också om hur det går med försäljningen av före detta skidtunneln i Gällö. Ordförande svarar att det finns ett bud, processen med den köparen pågår.

En fråga ställs om Bräcke kommer delta i beredskapsveckan. Kommunen brukar vara med, och planen är att vi ska vara med även i år. Mer information om det

Datum: 2025-05-08

Pensionärs- och tillgänglighetsrådet

kommer närmare hösten, då det är först i slutet av september det går av stapeln. I fjol var det en del arrangemang i samband med beredskapsveckan, bland annat visades en film på Teatersalongen på Folkets Hus i Bräcke, biblioteken ställde ut beredskapslådor och information om hemberedskap och det lämnades mycket intressant och relevant information via kommunens sociala mediekkanaler (till exempel Facebook och Instagram). Det var dessutom torgmöte i Bräcke där Bräcke kommun, Räddningstjänsten, Hemvärnet, Region Jämtland Härjedalen, Länsstyrelsen och Polisen fanns samlades för att svara på allmänhetens frågor samt delade ut viktig information.

Det påtalas att det önskas en specifik vänstersvängsfil på E14 i Gällö, där man svänger in mot återvinningen. Det är inte kommunens väg, så vi kan inte göra så mycket mer än att påtala det för Trafikverket. Förslag är att själv kontakta Länsstyrelsen om det, de är en bättre instans i sammanhanget.

Det efterfrågas information kring sophämtningen i och med den nya lagstiftningen, där det ska erbjudas hämtning av fler sorters sopor vid fastigheter. Det är Vatten & Miljöresurs ansvar. Det finns idag inget bestämt om hur det ska hanteras framöver. Förslag är att VMR bjuds in för att berätta mer om det på ett framtida möte.

Återvinningsstationerna är ofta överfulla, menar några deltagare. Det önskas fler behållare eller tömning oftare. Förslag är att ringa och säga till att det är fullt.

Det ställs en fråga om det är ett nytt särskilt boende på gång i kommunen.

Ordförande svarar att det handlar om att säkerställa att kommunen har tillräckligt många platser på sina särskilda boenden nu och framöver. På kort tid handlar det om att öppna platser på Tallgläntan. Det finns inga beslut tagna kring något bygge av ett nytt särskilt boende.

Till sist informeras vi om att hastighetsbegränsningen genom Gällö samhälle nu är densamma, oavsett från vilket håll man kommer. Tidigare var det olika hastighetsbegränsningar, nu är det 40 som gäller genom Gällö! Uppskattat av de boende!

Trevlig sommar!

